

Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej

Wybrane projekty Interreg dotyczące wody

PRZYKŁADY ROZWIĄZAŃ DLA POLSKICH INSTYTUCJI

DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY TERYTORIALNEJ MINISTERSTWA FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

Interreg

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Spis treści

Wstęp	4
Podziękowania	5
Podsumowanie ze spotkania tematycznego	6
1. Zaopatrzenie w wodę	8
1.1. Projekt WaterMan – Promowanie ponownego wykorzystania wody w regionie Morza Bałtyckiego poprzez budowanie potencjału na poziomie lokalnym.....	8
1.2. Projekt CROSSWATER – Transgraniczne zarządzanie wodami podziemnymi na potrzeby odpornego na zmiany klimatu zaopatrzenia w wodę europejskiego miasta Görlitz-Zgorzelec.....	8
1.3. Projekt IFSynergy – Współpraca transgraniczna w zakresie SMART zarządzania sieciami wodociągowymi w Iwano-Frankiwsku i Siedlcach	9
1.4. Projekt PROLINE-CE – Skuteczne praktyki użytkowania gruntów integrujące ochronę zasobów wodnych, ochronę przeciwpowodziową i łagodzenie skutków powodzi.....	9
2. Oczyszczanie wody	11
2.1. Projekt AMIIGA – Zintegrowane podejście do zarządzania jakością wód podziemnych na terenach funkcjonalnych obszarów miejskich	11
2.2. Projekt APRIORA – Ulepszona ocena ryzyka na potrzeby strategicznego zarządzania zasobami wodnymi, wspierająca ograniczanie emisji mikrozanieczyszczeń w regionie Morza Bałtyckiego.....	11
2.3. Projekt AdvIQwater – Poprawa jakości wód regionu Morza Bałtyckiego dzięki zaawansowanym procesom oczyszczania	12
2.4. Projekt LIMIT – Innowacyjne technologie usuwania poli- i perfluorowanych związków organicznych (PFAS) oraz innych kluczowych mikrozanieczyszczeń ze źródeł punktowych jako istotny aspekt zrównoważonego rozwoju gospodarki wodno-ściekowej w obszarze Południowego Bałtyku.....	12
2.5. Projekt boDEREC-CE – Rekomendacje dla wykrywania i oceny pozostałości farmaceutyków w wodach przeznaczonych do spożycia – budowanie potencjału w zarządzaniu zasobami wód pitnych w Europie Środkowej	13
2.6. Projekt GYPREG – Ograniczanie ładunku fosforu w rolnictwie poprzez zastosowanie dodatku dogłębowego	13
3. Adaptacja do zmian klimatu	15
3.1. Projekt DEEPWATER-CE – Opracowanie zintegrowanego podejścia we wdrażaniu rozwiązań dotyczących gospodarowania dodatkowym zasilaniem wód podziemnych w celu ułatwienia ochrony zasobów wodnych Europy Środkowej zagrożonych zmianami klimatu i konfliktami użytkowników	15
3.2. Projekt ADAPTO – Regiony adaptujące się do zmian klimatycznych.....	16
3.3. Projekt Supported by Nature – Miejsca edukacji na temat rozwiązań opartych na naturze dla zrównoważonego Bałtyku	16

3.4. Projekt GreenSPAS – Wspieranie bardziej ekologicznego i odpornego modelu miast i regionów uzdrowiskowych w obliczu zmian klimatu w Europie	17
3.5. Projekt PROADAPT – Platforma wspomagania decyzji w zakresie działań adaptacyjnych.....	17
3.6. Projekt RIWET – Publiczno-prywatne zarządzanie renaturyzacją i ochroną rzek oraz terenów podmokłych jako niebiesko-zieloną infrastrukturą.....	18
3.7. Projekt Testowanie i wdrażanie nowoczesnych metod zapobiegania i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych w dobie zmian klimatycznych	18
3.8. Projekt NBS4Local – Adaptacja rozwiązań opartych na przyrodzie w celu poprawy odporności samorządów lokalnych na zmiany klimatu.....	19
3.9. Projekt ReBioClim – Renaturyzacja cieków miejskich jako wsparcie dla zwiększenia różnorodności biologicznej, adaptacji do zmiany klimatu i podniesienia jakości życia w miastach	19
3.10. Projekt TEACHER-CE – Wspólne działania na rzecz zwiększenia dostosowania gospodarki wodnej do zmian klimatu w Europie Środkowej.....	20

4. Wody morskie..... 22

4.1. Projekt BalMarGrav – Ujednolicone mapy grawimetryczne południowego i wschodniego Morza Bałtyckiego dla nowoczesnych zastosowań 3D w geodezji morskiej, geologii i nawigacji	22
4.2. Projekt ECOMARINAS – Poprawa gospodarki wodnej w marinach w celu ograniczenia zanieczyszczenia i ochrony Morza Bałtyckiego w regionie południowego Bałtyku	22
4.3. Projekt MUNIMAP – Mapa drogowa amunicji zatopionej w Morzu Bałtyckim	23
4.4. Projekt BalticSea2Land – Wspieranie zintegrowanego zarządzania na rzecz wspólnego zrównoważonego wykorzystania kapitału ludzkiego i naturalnego w strefie przybrzeżnej	23
4.5. Projekt OpenRisk II – Narzędzie do tworzenia wspólnego i dynamicznego obrazu ryzyka związanego z ruchem morskim w regionie Morza Bałtyckiego.....	24
4.6. Projekt Baltwreck – Zapobieganie zanieczyszczeniu chemicznemu wód morskich spowodowanemu wyciekami z wraków i składowisk amunicji/broni w południowej części Morza Bałtyckiego.....	24
4.7. Projekt RoundGoby – Promocja komercyjnych połowów babki byczej w regionie Morza Bałtyckiego.....	25
4.8. Projekt COP – Tworzywa sztuczne ze środowiska morskiego w obiegu zamkniętym	25
4.9. Projekt Nursecoast II – Modelowe rozwiązania redukcji substancji odżywczych na obszarach turystycznych w pobliżu wybrzeża.....	26

5. Zarządzanie zasobami wodnymi 28

5.1. Projekt Gov4Water – Inteligentne, wydajne i adaptacyjne zarządzanie zasobami wodnymi	28
5.2. Projekt AQUARES – Doskonalenie polityk w zakresie ponownego wykorzystania wody dla oszczędzania zasobów w europejskich regionach.....	28
5.3. Projekt FramWat – Zasady poprawy bilansu wodnego i zmniejszenia odpływu biogenów poprzez stosowanie działań z zakresu małej retencji	29

5.4. Projekt MAURICE – Zarządzanie miejskimi zasobami wody w Europie Środkowej w obliczu zmian klimatu	29
5.5. Projekt HealingPlaces – Doskonalenie zarządzania środowiskowego dla zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych i dziedzictwa miejscowości i regionów uzdrowiskowych Europy Środkowej jako siły napędowej rozwoju lokalnego i regionalnego	30
5.6. Projekt RENEWAT – Odnawialne źródła energii w europejskich młynach wodnych	30
5.7. Projekt INACO – Innowacyjne strategie na rzecz przyjęcia planów zarządzania ryzykiem w celu zwiększenia odporności wrażliwych obiektów dziedzictwa kulturowego i naturalnego na zagrożenia klimatyczne na obszarach dorzeczy.....	31
5.8. Projekt UrbanBlueHealth – Wspólne środkowoeuropejskie działania na rzecz poprawy jakości wody w kąpieliskach miejskich	31
5.9. Projekt Lakes connect – Ochrona jezior poprzez współpracę transnarodową i innowacyjne strategie.....	32
Podsumowanie	34
Wybrane źródła informacji.....	35
Zasięg geograficzny programów Interreg 2021–2027 z udziałem Polski	37

Wstęp

Szanowni Państwo,

oddaję w Państwa ręce broszurę na temat rozwiązań dotyczących wody, wypracowanych wspólnie przez polskich i zagranicznych partnerów w siedmiu różnych programach Interreg.

Interreg umożliwia rozwój sąsiadujących przygranicznych regionów lądowych i morskich (programy transgraniczne), rozwiązywanie problemów wykraczających poza granice państw (programy transnarodowe) oraz budowanie potencjału instytucji uczestniczących w przygotowaniu i realizacji polityk rozwoju regionalnego (program międzyregionalny).

W 2025 roku Departament Współpracy Terytorialnej zorganizował spotkanie wybranych projektów Interreg, zajmujących się m.in. gospodarką wodną i morską, zapobieganiem powodziom, ochroną ekosystemu morza i jezior, rozwiązaniami opartymi na naturze.

W ramach projektów powstały lub powstają gotowe narzędzia, wytyczne, plany działań, których celem jest dostarczenie wiedzy i podniesienie kompetencji odbiorców – najczęściej instytucji.

Mam nadzieję, że przedstawione w niniejszej broszurze rozwiązania znajdą zastosowanie w Państwa codziennej pracy, a projekty będą inspiracją do planowania wspólnych inicjatyw w nowej perspektywie finansowej.

Życzę Państwu miłej lektury!

Rafał Baliński

Dyrektor Departamentu Współpracy Terytorialnej

**Ministerstwo Funduszy
i Polityki Regionalnej**

Podziękowania

W tym miejscu pragniemy bardzo serdecznie podziękować polskim partnerom projektów Interreg.

Dzięki Państwa otwartości, zaangażowaniu i aktywności spotkanie tematyczne o wodzie nabrało kształtu. Z przedstawionych przez Państwa dobrych praktyk, rozwiązań i narzędzi może korzystać wiele polskich instytucji.

Dziękujemy, że byliście Państwo razem z nami w Warszawie!

Zdjęcia:

DWT MFIPR, Spotkanie tematyczne projektów Interreg dotyczących wody, 10 października 2025 r., siedziba MFIPR w Warszawie (uczestnicy, prelegenci, pracownicy DWT MFIPR i specjaliści ze Wspólnego Sekretariatu Interreg Region Morza Bałtyckiego)

Podsumowanie ze spotkania tematycznego

Spotkanie tematyczne projektów Interreg dotyczących wody odbyło się 10 października 2025 roku w Warszawie, w siedzibie Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR). Organizatorem był Departament Współpracy Terytorialnej MFiPR – Krajowe Punkty Kontaktowe programów Interreg Region Morza Bałtyckiego, Interreg Europa Środkowa i Interreg Europa. Spotkanie zorganizowano we współpracy z Wspólnym Sekretariatem programu Interreg Region Morza Bałtyckiego w Rostocku. Do udziału zostali zaproszeni polscy partnerzy wybranych projektów transgranicznych, transnarodowych i międzyregionalnych na temat wody, przedstawiciele samorządów regionalnych oraz instytucji centralnych.

Podczas spotkania polscy partnerzy przedstawiali osiągnięte lub planowane rezultaty projektów oraz wskazywali potencjalnych odbiorców rozwiązań. Ponadto dzielili się swoim doświadczeniem w realizacji międzynarodowych projektów, w tym potrzebami, korzyściami oraz oczekiwaniami dotyczącymi dalszej współpracy.

Wśród potrzeb decydujących o przystąpieniu do projektów partnerzy wymieniali m.in. konieczność **uporządkowania** i **uspójnienia** podejścia w macierzystej instytucji, **oddolne** inicjatywy interesariuszy, czy przedsiębiorców świadomych skali problemu np. zanieczyszczenia wód, oraz realizację zadań własnych związanych m.in. z wdrażaniem **przepisów unijnych**. Wskazywali także na pojawiające się **nowe wyzwania**, które wymagają aktualizacji wiedzy i umiejętności, przykładowo z zakresu sztucznej inteligencji.

Partnerzy podkreślali, że współpraca z partnerami z różnych państw Europy pomaga w uwalnianiu ukrytego **potencjału lokalnego**, umożliwia **podnoszenie kompetencji**, poznawanie **dobrych praktyk** (a także działań niezakończonych sukcesem), pomaga w **przenoszeniu** sprawdzonych rozwiązań na własny grunt oraz w tworzeniu **sieci kontaktów**. Owocem współpracy są też **nowe** projekty i inicjatywy, przykładowo nowa fundacja zrzeszająca samorządy.

Partnerzy doceniają partnerstwa, które **łączą** różne typy europejskich instytucji. W projektach współpracują ze sobą władze centralne, regionalne i lokalne, uczelnie, instytuty, organizacje pozarządowe i międzynarodowe oraz podmioty prywatne. Dzięki temu powstają konkretne, szyte na miarę rozwiązania dla grup docelowych, przykładowo innowacyjne usługi oparte o nowe technologie.

Dla partnerów ważna jest także współpraca ze społecznościami lokalnymi – włączanie w działania projektowe, przykładowo związane z propagowaniem postaw prośrodowiskowych oraz przedstawianie efektów działań. Zwiększa to akceptację społeczną oraz trwałość rezultatów projektów.

Zacieśnianie współpracy międzysektorowej, wzmacnianie potencjału samorządów do wdrażania innowacyjnych rozwiązań oraz wspieranie organizacji pozarządowych, to z kolei niektóre z pomysłów na ulepszanie realizacji i wykorzystywania rezultatów projektów Interreg.

W kontekście **przyszłości**, partnerzy jako potencjalne tematy współpracy wymieniali m.in. wykorzystanie sztucznej inteligencji, turystykę regeneratywną, retencjonowanie wody oraz prewencję w zakresie zanieczyszczeń.

Zdjęcie:

DWT MFiPR, Spotkanie tematyczne projektów Interreg dotyczących wody, 10 października 2025 r., siedziba MFiPR w Warszawie, dyskusja z uczestnikami moderowana przez specjalistów ze Wspólnego Sekretariatu Interreg Region Morza Bałtyckiego

1. Zaopatrzenie w wodę

1.1. Projekt WaterMan – Promowanie ponownego wykorzystania wody w regionie Morza Bałtyckiego poprzez budowanie potencjału na poziomie lokalnym

Partnerzy projektu **WaterMan** opracowali zestaw narzędzi do recyklingu wody: [Water Recycling Toolbox](#). Narzędzia ułatwiają włączanie kwestii recyklingu do lokalnych strategii zaopatrzenia w wodę. Dostępne są m.in. gotowe rozwiązania techniczno-organizacyjne do zastosowania w typowych przypadkach użycia wody oraz przykłady strategicznego podejścia do wykorzystania recyklingu w dostawach lokalnych. W ramach akcji pilotażowych polscy partnerzy testowali w Braniewie system recyklingu wody basenowej oraz zaprojektowali i stworzyli ogród deszczowy.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej i stowarzyszeń JST, pracownicy miejskich przedsiębiorstw, stowarzyszeń i operatorzy wodociągów.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **WaterMan**

Partner wiodący: **Region Kalmar** (SE)

Partnerzy z: Litwy, Łotwy, Szwecji, Niemiec, Danii, Polski – **Urząd Miasta Braniewa, Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk, Politechnika Gdańska, Izba Gospodarcza Wodociągi Polskie**

[Więcej informacji o projekcie](#)

1.2. Projekt CRossWATER – Transgraniczne zarządzanie wodami podziemnymi na potrzeby odpornego na zmiany klimatu zaopatrzenia w wodę europejskiego miasta Görlitz-Zgorzelec

W projekcie **CRossWATER** partnerzy tworzą wspólną sieć monitoringu transgranicznego systemu wód podziemnych. Sieć obejmuje scentralizowany system wymiany danych i informacji oraz model komputerowy do odwzorowania warunków przepływu i poboru wód oraz prognozowania odnawiania się zasobów wód podziemnych. Zostaną także opracowane strategie i plany działania na rzecz adaptacji do zmian klimatu i zabezpieczenia dostaw wody w perspektywie długoterminowej.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy przedsiębiorstw wodociągowych, instytucji ds. ochrony środowiska, uczelni, instytutów i organizacji pozarządowych oraz dostawcy usług infrastrukturalnych.

Program: Interreg Polska-Saksonia 2021–2027

Projekt: **CRossWATER**

Partner wiodący: **Uniwersytet Technologiczny w Dreźnie** (DE)

Partnerzy z: Niemiec, Polski – **Urząd Miasta Zgorzelec, Uniwersytet Śląski w Katowicach**

[Więcej informacji o projekcie](#)

1.3. Projekt IFSynergy – Współpraca transgraniczna w zakresie SMART zarządzania sieciami wodociągowymi w Iwano-Frankiwsku i Siedlcach

W projekcie **IFSynergy** powstają systemy monitoringu, które pomogą w ograniczaniu strat wody w Iwano-Frankiwsku i Siedlcach. Dzięki modernizacji stacji uzdatniania, pompowni i urządzeń do kontroli poprawi się także jakość wody. System GIS i chatboty ułatwią mieszkańcom, szczególnie osobom z niepełnosprawnościami, dostęp do usług wodociągowych.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej oraz organizacji pozarządowych, specjaliści z branży wodociągowo-kanalizacyjnej i z branży technologii informacyjno-komunikacyjnych, menedżerowie wspólnot mieszkaniowych.

Program: Interreg NEXT Polska – Ukraina 2021–2027

Projekt: **IFSynergy**

Partner wiodący: **Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Siedlcach** (PL)

Partner z: Ukrainy

[Więcej informacji o projekcie](#)

1.4. Projekt PROLINE-CE – Skuteczne praktyki użytkowania gruntów integrujące ochronę zasobów wodnych, ochronę przeciwpowodziową i łagodzenie skutków powodzi

W projekcie **PROLINE-CE** partnerzy opracowali rozwiązania umożliwiające ochronę zasobów wody pitnej oraz ochronę przed powodzią i suszą. To między innymi dostępna na stronie partnera ze Słowenii (w języku angielskim) [platforma](#), która ułatwia wybór optymalnego systemu nawadniania. Na stronie projektu jest dostępny [plan](#) adaptacji praktyk z zakresu użytkowania gruntów i zarządzania powodzią/suszą oraz podsumowania akcji pilotażowych, w tym działań prowadzonych na zbiorniku Kozłowa Góra (w języku angielskim).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, przedsiębiorstw wodociągowych, instytucji ds. ochrony przeciwpowodziowej i gospodarki wodnej, uczelni, instytutów oraz sektora rolnictwa i leśnictwa.

Program: Interreg Europa Środkowa 2014–2020

Projekt: **PROLINE-CE**

Partner wiodący: **Federalne Ministerstwo Zrównoważonego Rozwoju i Turystyki** (AT)

Partnerzy z: Austrii, Słowenii, Węgier, Chorwacji, Włoch, Niemiec, Polski – **Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.**

[Więcej informacji o projekcie](#)

©Subbotina Anna/Adobe Stock

Źródło: program Interreg Europa 2021-2027

2. Oczyszczanie wody

2.1. Projekt AMIIGA – Zintegrowane podejście do zarządzania jakością wód podziemnych na terenach funkcjonalnych obszarów miejskich

Projekt **AMIIGA** wypracował procedury wspomagania decyzji dotyczących remediacji wód podziemnych, system monitoringu oraz metody angażowania interesariuszy. Na stronie projektu jest dostępna m.in. [metodyka akcji pilotażowej](#) i [plan zarządzania dla Jaworzna](#) (w języku angielskim) oraz [podręcznik](#) na temat narzędzi do oceny i usuwania zanieczyszczenia wód podziemnych (po polsku).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej oraz instytucji ds. zarządzania zasobami wodnymi.

Program: Interreg Europa Środkowa 2014–2020

Projekt: **AMIIGA**

Partner wiodący: **Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy** (PL)

Partnerzy z: Czech, Niemiec, Włoch, Słowenii, Chorwacji, Polski – **Urząd Miejski w Jaworznie**

[Więcej informacji o projekcie](#)

2.2. Projekt APRIORA – Ulepszona ocena ryzyka na potrzeby strategicznego zarządzania zasobami wodnymi, wspierająca ograniczanie emisji mikrozanieczyszczeń w regionie Morza Bałtyckiego

Partnerzy projektu **APRIORA** opracowują narzędzie wspierające strategiczne zarządzanie wodami powierzchniowymi, które są odbiornikami ścieków komunalnych po oczyszczeniu. System, w celu oceny i klasyfikacji ryzyka środowiskowego, łączy monitoring i modelowanie rozprzestrzeniania się mikrozanieczyszczeń w zlewniach. Opracowane oprogramowanie open source działające w środowisku QGIS umożliwi testowanie scenariuszy ograniczania emisji przed podjęciem decyzji inwestycyjnych.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, pracownicy instytucji ds. ochrony środowiska, przedstawiciele branży wodno-kanalizacyjnej oraz operatorzy oczyszczalni.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **APRIORA**

Partner wiodący: **Uniwersytet w Rostocku** (DE)

Partnerzy z: Niemiec, Finlandii, Łotwy, Szwecji, Polski – **Politechnika Gdańska**

[Więcej informacji o projekcie](#)

2.3. Projekt AdvIQwater – Poprawa jakości wód regionu Morza Bałtyckiego dzięki zaawansowanym procesom oczyszczania

Partnerzy projektu **AdvIQwater** opracowali metodę usuwania farmaceutyków z wody oraz ścieków. W hybrydowej technologii usuwania mikrozanieczyszczeń stosuje się proces fotokatalizy, która wykorzystuje energię słoneczną, biofilmy oraz procesy oczyszczania z wykorzystaniem grzybów. Na stronie projektu dostępne są m.in. [wytyczne](#) z zakresu zaawansowanych procesów oczyszczania wody (po angielsku).

Z rozwiązań mogą korzystać: specjaliści z zakładów farmaceutycznych, stacji uzdatniania wody oraz oczyszczalni.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **AdvIQwater**

Partner wiodący: **Politechnika Gdańska** (PL)

Partnerzy z: Estonii, Danii, Polski – **Polski Klub Ekologiczny Okręg Pomorski**

[Więcej informacji o projekcie](#)

2.4. Projekt LIMIT – Innowacyjne technologie usuwania poli- i perfluorowanych związków organicznych (PFAS) oraz innych kluczowych mikrozanieczyszczeń ze źródeł punktowych jako istotny aspekt zrównoważonego rozwoju gospodarki wodno-ściekowej w obszarze Południowego Bałtyku

W projekcie **LIMIT** powstają rozwiązania umożliwiające poprawę jakości wody poprzez usuwanie mikrozanieczyszczeń odpornych na konwencjonalne metody oczyszczania. Partnerzy projektu rozwijają innowacyjne technologie eliminacji z wody m.in. pozostałości leków, pestycydów oraz tzw. wiecznych chemikaliów (PFAS), które wywierają negatywny wpływ na środowisko i zdrowie człowieka. W badaniach wykorzystują nowoczesne procesy, między innymi, promieniowanie UV, utlenianie elektrochemiczne, właściwości wody w stanie nadkrytycznym, adsorpcję na węglu aktywnym i pirolizę oraz ich odpowiednio dobrane połączenia. Rezultaty prac będą dostępne na stronie projektu.

Z rozwiązań mogą korzystać: operatorzy wodno-ściekowi, specjaliści z branży środowiskowej oraz z firm technologicznych, pracownicy uczelni i instytutów oraz administracji samorządowej.

Program: Interreg Południowy Bałtyk 2021–2027

Projekt: **LIMIT**

Partner wiodący: **Uniwersytet w Lund** (SE)

Partnerzy z: Danii, Litwy, Szwecji, Polski – **Politechnika Gdańska, Port Gdynia**

[Więcej informacji o projekcie](#)

2.5. Projekt boDEREC-CE – Rekomendacje dla wykrywania i oceny pozostałości farmaceutyków w wodach przeznaczonych do spożycia – budowanie potencjału w zarządzaniu zasobami wód pitnych w Europie Środkowej

Partnerzy projektu **boDEREC-CE** stworzyli narzędzia do poprawy jakości wody przeznaczonej do spożycia. Narzędzia uwzględniają tzw. nowe zanieczyszczenia, szczególnie farmaceutyki i środki higieny osobistej. Na stronie projektu jest dostępne m.in. [narzędzie wspomagania decyzji](#) oraz [strategia](#) dotycząca ograniczania nowych zanieczyszczeń w wodzie pitnej (w języku angielskim).

Z rozwiązań mogą korzystać: specjaliści z branży wodno-kanalizacyjnej, pracownicy instytucji ds. gospodarki wodnej, ochrony środowiska oraz uczelni i instytutów.

Program: Interreg Europa Środkowa 2014–2020

Projekt: **boDEREC-CE**

Partner wiodący: **Chorwacki Instytut Geologiczny** (HR)

Partnerzy z: Chorwacji, Czech, Słowenii, Niemiec, Włoch, Austrii, Polski – **Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A., Uniwersytet Śląski w Katowicach**

[Więcej informacji o projekcie](#)

2.6. Projekt GYPREG – Ograniczanie ładunku fosforu w rolnictwie poprzez zastosowanie dodatku doglebowego

W projekcie **GYPREG** powstają rozwiązania umożliwiające redukcję ładunku fosforu, który dociera do wód Morza Bałtyckiego w wyniku działalności rolniczej. Na stronie projektu będzie dostępna metodologia gipsowania dostosowana do specyficznych warunków rolniczych i środowiskowych państw, które uczestniczą w projekcie.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej oraz organizacji pozarządowych.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **GYPREG**

Partner wiodący: **Fiński Instytut Środowiska** (FI)

Partnerzy z: Finlandii, Litwy, Szwecji, Łotwy, Polski – **Instytut Technologiczno-Przyrodniczy – Państwowy Instytut Badawczy**

[Więcej informacji o projekcie](#)

©kampwit/Adobe Stock

Źródło: pexels.com

3. Adaptacja do zmian klimatu

3.1. Projekt DEEPWATER-CE – Opracowanie zintegrowanego podejścia we wdrażaniu rozwiązań dotyczących gospodarowania dodatkowym zasilaniem wód podziemnych w celu ułatwienia ochrony zasobów wodnych Europy Środkowej zagrożonych zmianami klimatu i konfliktami użytkowników

Projekt **DEEPWATER-CE** utworzył [narzędzia](#) wspomagające podejmowanie decyzji dotyczących wyznaczania odpowiednich lokalizacji dla sztucznego zasilania wód podziemnych. W ramach akcji pilotażowych narzędzia testowano dla zlewni Dunajca. Rezultaty pilotażu prowadzonego przez polskiego partnera – Uniwersytet Śląski (UŚ), w ujęciu wód podziemnych Świerczków w Tarnowie są jedną z dobrych praktyk wymienionych w załączniku nr 1 do [wytycznych](#) Komisji Europejskiej do wspólnej strategii wdrażania ramowej dyrektywy wodnej i dyrektywy powodziowej. Na stronie UŚ jest dostępny (w języku angielskim) [geoportal](#) prezentujący rezultaty projektu (na stronie MDPI opublikowano [informację](#) na temat sposobu wykonania geoportalu, po angielsku). Na stronie projektu są dostępne (w języku angielskim) [rekomendacje](#) i plany działania dotyczące włączania kwestii sztucznego zasilania wód podziemnych do polityk i strategii, w tym [dla Polski](#).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, pracownicy instytucji ds. ochrony środowiska, uczelni, instytutów i organizacji pozarządowych, specjaliści z przedsiębiorstw wodociągowych oraz dostawcy usług infrastrukturalnych.

Program: Interreg Europa Środkowa 2014–2020

Projekt: **DEEPWATER-CE**

Partner wiodący: **Węgierski Urząd Górniczy i Geologiczny (HU)**

Partnerzy z: Węgier, Chorwacji, Słowacji, Niemiec, Polski – **Uniwersytet Śląski w Katowicach**

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.2. Projekt ADAPTO – Regiony adaptujące się do zmian klimatycznych

W ramach projektu **ADAPTO** powstają rozwiązania oparte na naturze, które umożliwią regionom przystosowanie się do skutków zmian klimatu. Partnerzy identyfikują [dobre praktyki](#), wśród których znalazła się m.in. hybrydowa oczyszczalnia ścieków w Roztoczańskim Parku Narodowym. Ponadto, jak w przypadku Cypru, który zainspirował się ogrodami deszczowymi w Lublinie ([informacja](#) po angielsku), analizują możliwości przeniesienia na własny grunt sprawdzonych europejskich rozwiązań. Partnerzy współpracują także z interesariuszami ze swoich regionów. Województwo Lubelskie planuje wykorzystać wnioski ze współpracy w programie ochrony środowiska.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, instytucji ds. ochrony środowiska, uczelni i instytutów oraz zarządzający parkami.

Program: Interreg Europa 2021–2027

Projekt: **ADAPTO**

Partner wiodący: **Cyprijska Agencja Energetyczna** (CY)

Partnerzy z: Francji, Grecji, Irlandii, Litwy, Cypru, Polski – **Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego**

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.3. Projekt Supported by Nature – Miejsca edukacji na temat rozwiązań opartych na naturze dla zrównoważonego Bałtyku

Projekt **Supported by Nature** tworzy miejsca edukacji prezentujące rozwiązania inspirowane przyrodą. Polski partner – Słowiński Park Narodowy, projektuje wielofunkcyjne tereny podmokłe, które będą także źródłem zasobów środowiskowych oraz przyczynią się do zwiększania świadomości ekologicznej społeczności lokalnej. Przy pracach związanych z miejscem edukacji Park współpracuje z uczelnią oraz angażuje studentów w badania i odtwarzanie siedlisk. Na stronie projektu można zapoznać się m.in. z [planem](#) tworzenia miejsc edukacyjnych w państwach uczestniczących w projekcie i [programem działań](#) (w języku angielskim).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, uczelni, instytutów i organizacji pozarządowych, zarządzający parkami oraz specjaliści ds. zarządzania zasobami wodnymi.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **Supported by Nature**

Partner wiodący: **Miasto Ronneby** (SE)

Partnerzy z: Niemiec, Danii, Szwecji, Finlandii, Estonii, Polski – **Słowiński Park Narodowy**

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.4. Projekt GreenSPAS – Wspieranie bardziej ekologicznego i odpornego modelu miast i regionów uzdrowiskowych w obliczu zmian klimatu w Europie

W projekcie **GreenSPAS** powstają modele zrównoważonego i dostosowanego do zmian klimatu rozwoju uzdrowisk. Partnerzy [identyfikują dobre praktyki](#), w tym Bydgoszczy w zakresie wód opadowych, uczestniczą w wizytach studialnych w miastach uzdrowiskowych ([link do filmu wideo](#) z podsumowaniem wizyty w Baden bei Wien) oraz współpracują z interesariuszami ze swoich regionów. Województwo Kujawsko-Pomorskie planuje wykorzystać wnioski ze współpracy w programie regionalnym.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy gmin uzdrowiskowych oraz organizacji pozarządowych, zarządzający sanatoriami, specjaliści z zakładów produkcji oraz usługodawcy.

Program: Interreg Europa 2021–2027

Projekt: **GreenSPAS**

Partner wiodący: **Stowarzyszenie Szlak miast wodnych Masywu Centralnego** (FR)

Partnerzy z: Belgii, Austrii, Litwy, Włoch, Portugalii, Polski – **Urząd Marszałkowski**

Województwa Kujawsko-Pomorskiego

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.5. Projekt PROADAPT – Platforma wspomaganie decyzji w zakresie działań adaptacyjnych

Partnerzy projektu **PROADAPT** tworzą platformę wspomaganie decyzji w zakresie adaptacji do zmian klimatu. Platforma będzie zawierać informacje dotyczące zjawisk ekstremalnych, elektroniczny katalog rozwiązań adaptacyjnych oraz metodykę opracowywania planów adaptacji. Dla wybranych gmin z pogranicza Polski i Niemiec zostaną przygotowane plany adaptacji do zmian klimatu, a także opracowanie dotyczące odtwarzania korytarzy ekologicznych. Projekt zakłada również utworzenie polsko-niemieckiej sieci kompetencji klimatycznych, skierowanej do mieszkańców obszaru przygranicznego.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, specjaliści ds. zarządzania kryzysowego, planiści, nauczyciele i edukatorzy.

Program: Interreg Polska – Saksonia 2021–2027

Projekt: **PROADAPT**

Partner wiodący: **Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy** (PL)

Partnerzy z: Niemiec, Polski – **Fundacja Ekologiczna Zielona Akcja, Fundacja Natura Polska**

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.6. Projekt RIWET – Publiczno-prywatne zarządzanie renaturyzacją i ochroną rzek oraz terenów podmokłych jako niebiesko-zieloną infrastrukturą

W projekcie **RIWET** powstaje narzędzie umożliwiające stosowanie nauki obywatelskiej (tj. badań z udziałem wolontariuszy i zawodowych badaczy) oraz włączanie społeczeństwa w monitorowanie i ocenę stanu ekosystemów. Partnerzy identyfikują [dobre praktyki](#) (m.in. sposoby nawadniania i ochrony ekosystemów w Gołąbkach i Borach Tucholskich), uczestniczą w wizytach studialnych, w tym w Kujawsko-Pomorskiem, gdzie zapoznawali się ze sposobami zatrzymywania wody ([podsumowanie](#) po angielsku) oraz współpracują z interesariuszami ze swoich regionów. Województwo Kujawsko-Pomorskie planuje wykorzystać wnioski ze współpracy w programie regionalnym.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, beneficjenci programu regionalnego.

Program: Interreg Europa 2021–2027

Projekt: **RIWET**

Partner wiodący: **Prowincja Drenthe (NL)**

Partnerzy z: Hiszpanii, Łotwy, Włoch, Słowenii, Grecji, Finlandii, Irlandii, Albanii, Ukrainy, Polski –

Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.7. Projekt Testowanie i wdrażanie nowoczesnych metod zapobiegania i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych w dobie zmian klimatycznych

W projekcie **Testowanie i wdrażanie nowoczesnych metod zapobiegania i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych w dobie zmian klimatycznych** na wybranych obszarach w Polsce i w Słowacji będą sprawdzane metody zapobiegania skutkom osuwisk, powodzi oraz zanieczyszczenia powietrza i wody. Zostanie opracowana mapa stref zagrożonych, gdzie ww. metody znajdą zastosowanie. Powstaną także instrukcje i prezentacje demonstrujące sposoby wykonywania analiz zagrożeń.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej.

Program: Interreg Polska-Słowacja 2021–2027

Projekt: **Testowanie i wdrażanie nowoczesnych metod zapobiegania i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych w dobie zmian klimatycznych**

Partner wiodący: **Uniwersytet Śląski w Katowicach (PL)**

Partner z: Słowacji

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.8. Projekt NBS4Local – Adaptacja rozwiązań opartych na przyrodzie w celu poprawy odporności samorządów lokalnych na zmiany klimatu

Projekt **NBS4Local** tworzy rozwiązania oparte na naturze, które umożliwią regionom przystosowanie się do skutków zmian klimatu. Partnerzy identyfikują [dobre praktyki](#) (m.in. system do odciążania kanalizacji deszczowej w Polsce), uczestniczą we wzajemnych ocenach oraz współpracują z interesariuszami ze swoich regionów. Polski partner – Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego, współpracuje z Województwem Podkarpackim, które planuje wykorzystać wnioski ze współpracy w programie regionalnym.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej szczebla lokalnego.

Program: Interreg Europa 2021–2027

Projekt: **NBS4Local**

Partner wiodący: **Ministerstwo Administracji Publicznej i Rozwoju Regionalnego (HU)**

Partnerzy z: Węgier, Hiszpanii, Belgii, Finlandii, Chorwacji, Polski – **Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.**

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.9. Projekt ReBioClim – Renaturyzacja cieków miejskich jako wsparcie dla zwiększenia różnorodności biologicznej, adaptacji do zmiany klimatu i podniesienia jakości życia w miastach

Partnerzy projektu **ReBioClim** tworzą oparte na naturze rozwiązania z zakresu renaturyzacji, które będą uwzględniać kwestię bioróżnorodności oraz adaptacji do zmian klimatu. Zostaną opracowane strategie, plany działania dla miejsc objętych pilotażową renaturyzacją (w tym na terenie Poznania) oraz podręcznik dobrych praktyk.

Z rozwiązań mogą korzystać: urbaniści, pracownicy administracji samorządowej, projektanci błękitno-zielonej infrastruktury.

Program: Interreg Europa Środkowa 2021–2027

Projekt: **ReBioClim**

Partner wiodący: **Politechnika w Dreźnie (DE)**

Partnerzy z: Czech, Holandii, Niemiec, Słowacji, Polski – **Urząd Miasta Poznania, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Aquanet Retencja Sp. z o.o.**

[Więcej informacji o projekcie](#)

3.10. Projekt TEACHER-CE – Wspólne działania na rzecz zwiększenia dostosowania gospodarki wodnej do zmian klimatu w Europie Środkowej

W ramach projektu **TEACHER-CE** opracowano [zestaw narzędzi](#), które umożliwiają adaptacyjne zarządzanie zasobami wodnymi w obliczu skutków zmian klimatu, w obszarze małej retencji i ochrony źródeł wody pitnej. Platforma zawiera katalog 155 działań adaptacyjnych. Na stronie projektu są dostępne m.in. podsumowania akcji pilotażowych wdrażanych w Polsce (na [Dolnym Śląsku](#) i rzece [Kamienna](#)) oraz [strategia](#) z zakresu gospodarki wodnej (po angielsku).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej oraz uczelni i instytutów.

Program: Interreg Europa Środkowa 2014–2020

Projekt: **TEACHER-CE**

Partner wiodący: **Uniwersytet w Lublanie** (SI)

Partnerzy z: Niemiec, Włoch, Austrii, Słowacji, Węgier, Czech, Polski – **Szkoła Główna**

Gospodarstwa Wiejskiego, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy

[Więcej informacji o projekcie](#)

©Janice/Adobe Stock

Źródło: program Interreg Europa 2021-2027

4. Wody morskie

4.1. Projekt BalMarGrav – Ujednolicone mapy grawimetryczne południowego i wschodniego Morza Bałtyckiego dla nowoczesnych zastosowań 3D w geodezji morskiej, geologii i nawigacji

Projekt **BalMarGrav** udostępnia otwarte zbiory danych dotyczące pola siły ciężkości Ziemi na obszarze południowego i wschodniego Bałtyku. Na stronie projektu są dostępne m.in. raporty dotyczące historycznych, współczesnych i ujednoliconych danych grawimetrycznych oraz mapy anomalii grawimetrycznych (w języku angielskim).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy instytucji centralnych, międzynarodowych organizacji rządowych, uczelni, instytutów i organizacji pozarządowych oraz podmioty komercyjne.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **BalMarGrav**

Partner wiodący: **Instytut Geodezji i Kartografii (PL)**

Partnerzy z: Niemiec, Danii, Szwecji, Finlandii, Estonii, Łotwy, Litwy, Polski – **Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Politechnika Gdańska, Politechnika Morska w Szczecinie**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.2. Projekt ECOMARINAS – Poprawa gospodarki wodnej w marinach w celu ograniczenia zanieczyszczenia i ochrony Morza Bałtyckiego w regionie południowego Bałtyku

W projekcie **ECOMARINAS** powstają rozwiązania umożliwiające zmniejszanie szkód środowiskowych wyrządzanych przez jednostki pływające, które odprowadzają ścieki do morza. Zostaną m.in. opracowane metody zapobiegania zanieczyszczeniom i oszczędzania słodkiej wody. W marinach będzie testowany m.in. system odbioru substancji niebezpiecznych (oleje, smary), systemy ograniczające zużycie wody słodkiej oraz mobilne pompy do odbioru ścieków.

Z rozwiązań mogą korzystać: zarządcy i operatorzy marin, zarządzający klubami żeglarskimi, wypożyczalniami i szkołami żeglarstwa.

Program: Interreg Południowy Bałtyk 2021–2027

Projekt: **ECOMARINAS**

Partner wiodący: **Miasto Gdańsk-Gdański Ośrodek Sportu (PL)**

Partnerzy z: Niemiec, Litwy, Szwecji, Polski – **Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Urząd Miasta i Gminy Tolkmicko, Fundacja MARE**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.3. Projekt MUNIMAP – Mapa drogowa amunicji zatopionej w Morzu Bałtyckim

Partnerzy projektu **MUNIMAP** opracowują rekomendacje z zakresu harmonizacji przepisów i procedur, narzędzia do oceny ryzyka i planowania remediacji oraz metody usuwania i neutralizacji amunicji. Powstanie także plan stałego nadzoru obszarów dotkniętych problemem zatopionej amunicji.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, eksperci ds. bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego, pracownicy organizacji międzynarodowych, uczelni, instytutów, organizacji pozarządowych i sektora turystycznego oraz podmioty komercyjne.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **MUNIMAP**

Partner wiodący: **Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk (PL)**

Partnerzy z: Niemiec, Danii, Szwecji, Finlandii, Estonii, Łotwy, Litwy, Norwegii, Polski – **Akademia Marynarki Wojennej, Wojskowa Akademia Techniczna, Urząd Morski w Gdyni, Międzynarodowe Centrum Bezpieczeństwa Chemicznego**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.4. Projekt BalticSea2Land – Wspieranie zintegrowanego zarządzania na rzecz wspólnego zrównoważonego wykorzystania kapitału ludzkiego i naturalnego w strefie przybrzeżnej

W projekcie **BalticSea2Land** stworzono cyfrowe narzędzie nawigacyjne: [Navigator](#). Narzędzie umożliwia harmonizację planowania przestrzennego na lądzie i morzu. *Navigator* pomaga także w równoważeniu inicjatyw, które mają wpływ na rozwój obszarów przybrzeżnych. Na stronie projektu jest dostępny m.in. [kurs obsługi](#) i [materiał](#) na temat zastosowania narzędzia w symulacji planowania załogi (w języku angielskim).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, planiści, pracownicy sektora morskiego, uczelni, instytutów oraz placówek edukacyjnych.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **BalticSea2Land**

Partner wiodący: **Ministerstwo Inteligentnej Administracji i Rozwoju Regionalnego Łotwy (LV)**

Partnerzy z: Litwy, Estonii, Finlandii, Niemiec, Łotwy, Polski – **Związek Miast i Gmin Morskich, Instytut Oceanologii Polskiej Akademii Nauk**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.5. Projekt OpenRisk II – Narzędzie do tworzenia wspólnego i dynamicznego obrazu ryzyka związanego z ruchem morskim w regionie Morza Bałtyckiego

Partnerzy projektu **OpenRisk II** tworzą narzędzia do oceny i zarządzania ryzykiem, które pomogą w zmniejszaniu liczby wypadków morskich i ograniczaniu ich negatywnego wpływu na środowisko morskie. Powstanie dynamiczny obraz ryzyka związanego z ruchem morskim, z uwzględnieniem nawigacji w lodach na obszarze Bałtyku. Na stronie projektu będzie dostępna interaktywna mapa, system wspomagania decyzji oraz model dojrzałości ryzyka.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy instytucji ds. administracji morskiej oraz transportu morskiego.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **OpenRisk II**

Partner wiodący: **Fińska Agencja Transportu i Komunikacji (FI)**

Partnerzy z: Finlandii, Norwegii, Estonii, Polski – **Politechnika Gdańska**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.6. Projekt Baltwreck – Zapobieganie zanieczyszczeniu chemicznemu wód morskich spowodowanemu wyciekami z wraków i składowisk amunicji/broni w południowej części Morza Bałtyckiego

W projekcie **Baltwreck** są opracowywane metody diagnostyki stanu technicznego wraków oraz metody bioremediacji (sztuczna rafa). Zostaną przeprowadzone także badania toksykologiczne ekosystemów morskich. Powstanie system do określania i zarządzania ryzykiem emisji zanieczyszczeń.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej oraz związków JST, eksperci ze sztabów kryzysowych.

Program: Interreg Południowy Bałtyk 2021–2027

Projekt: **Baltwreck**

Partner wiodący: **Instytut Maszyn Przepływowych Polskiej Akademii Nauk (PL)**

Partnerzy z: Litwy, Niemiec, Szwecji, Finlandii, Łotwy, Polski – **Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Jagielloński, Uniwersytet Morski w Gdyni, Cleanergy Sp. z o.o.**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.7. Projekt RoundGoby – Promocja komercyjnych połowów babki byczej w regionie Morza Bałtyckiego

W projekcie **RoundGoby** powstają rozwiązania dotyczące optymalnych technik połowowych oraz tworzenia i wprowadzania na rynek produktów z babki byczej, m.in. przysmaków dla zwierząt. Na stronie projektu są dostępne (po angielsku) m.in. podsumowania akcji pilotażowych oraz publikacje na temat [rynków globalnych, produktów, efektywności i regulacji metod połowu](#) oraz [badania konsumenckiego](#) na temat przysmaków dla psów.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, zarządzający portami rybackimi, specjaliści ds. przemysłu rybnego i spożywczego oraz gastronomii i handlu.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **RoundGoby**

Partner wiodący: **Gmina Simrishamn (SE)**

Partnerzy z: Danii, Szwecji, Niemiec, Estonii, Łotwy, Litwy, Polski – **Uniwersytet Morski w Gdyni, Port Władysławowo Szukner**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.8. Projekt COP – Tworzywa sztuczne ze środowiska morskiego w obiegu zamkniętym

Partnerzy projektu COP opracowują rozwiązania ograniczające zanieczyszczenie plastikiem w południowej części Morza Bałtyckiego. Projekt obejmuje m.in. zbieranie odpadów z rzek i kanałów miejskich, tworzenie map strumieni tworzyw sztucznych, analizę źródeł odpadów oraz testy recyklingu mechanicznego i chemicznego. Powstają też lokalnie dostosowane rozwiązania organizacyjne i technologiczne ograniczające trafiaanie tworzyw sztucznych do wód. Na stronie projektu są dostępne [publikacje](#) (w języku angielskim), m.in. raporty na temat zanieczyszczenia śmieciami wzdłuż brzegów rzek miejskich, oczyszczania zebranych odpadów plastikowych z oceanów oraz możliwości biznesowych na rynku tworzyw sztucznych pochodzących z oceanów.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, uczelni i instytutów oraz małych i średnich przedsiębiorstw.

Program: Interreg Południowy Bałtyk 2021–2027

Projekt: **COP**

Partner wiodący: **Duński Klaster Wody i Środowiska Clean (DK)**

Partnerzy z: Danii, Niemiec, Szwecji, Polski – **Miasto Gdańsk – Gdański Ośrodek Sportu, Uniwersytet Gdański, Gdańska Fundacja Wody**

[Więcej informacji o projekcie](#)

4.9. Projekt Nursecoast II – Modelowe rozwiązania redukcji substancji odżywczych na obszarach turystycznych w pobliżu wybrzeża

Projekt **Nursecoast II** tworzy narzędzia do ograniczania sezonowego wzrostu produkcji ścieków i zrzutów substancji biogenych w nadmorskich obszarach turystycznych. Powstaje technologia oczyszczania *Nano Bubble* oraz naturalne oczyszczalnie roślinne. Na stronie projektu są dostępne (po angielsku) podsumowania pilotaży (m.in. w [Nowym Klinczu](#)) oraz [raport](#) na temat roli czynników społeczno-ekonomicznych w oczyszczaniu ścieków w wiejskich ośrodkach turystycznych (w języku angielskim).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej oraz firm wodno-ściekowych, operatorzy oczyszczalni.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

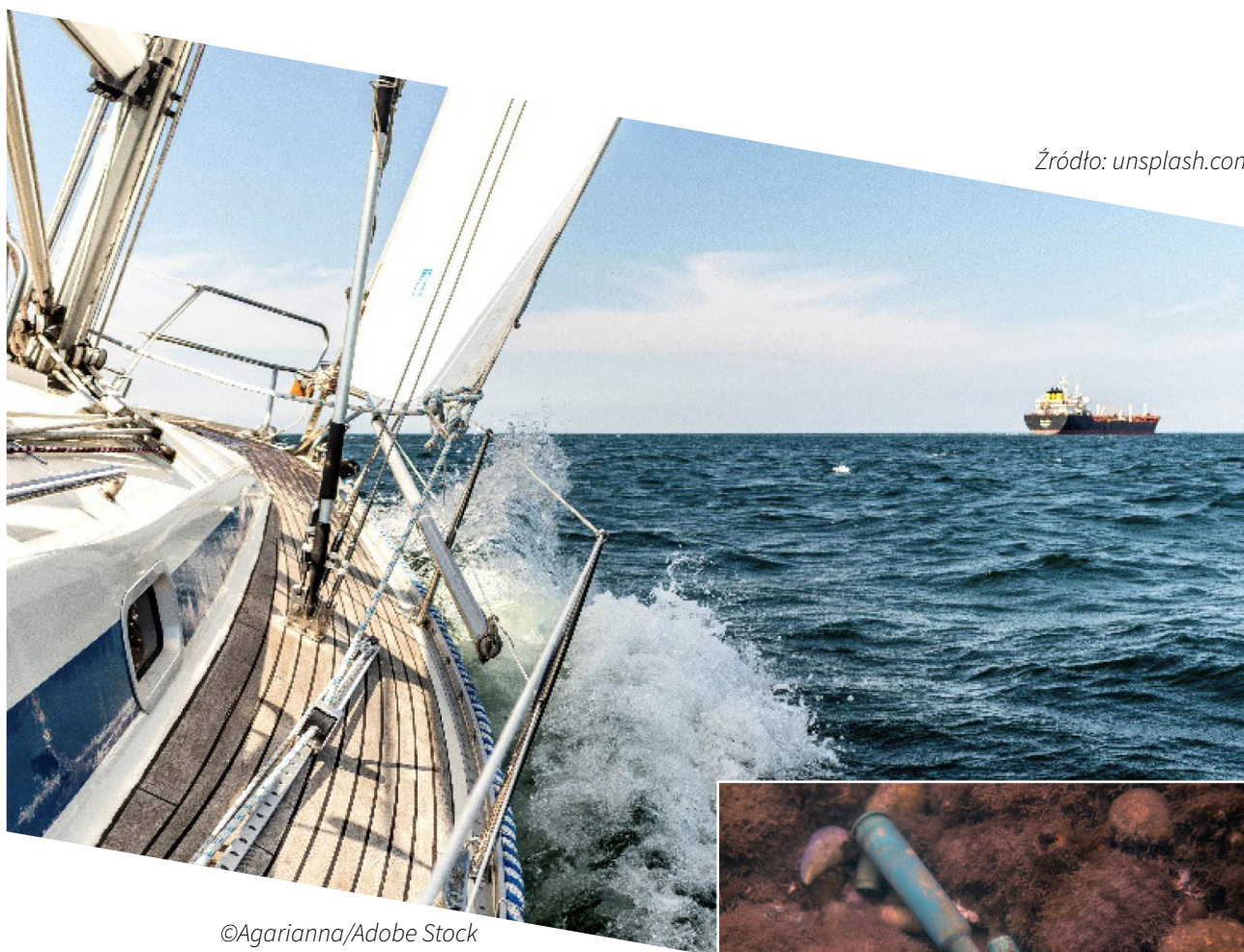
Projekt: Nursecoast II

Partner wiodący: **Instytut Maszyn Przepływowych im. Roberta Szewalskiego Polskiej Akademii Nauk (PL)**

Partnerzy z: Litwy, Finlandii, Estonii, Szwecji, Łotwy, Danii, Niemiec, Polski – **Urząd Gminy Smołdzino, Stowarzyszenie Gmin RP Euroregion Bałtyk, Fundacja Wspólnoty Burego Misia im. Bogdana Jańskiego**

[Więcej informacji o projekcie](#)

Źródło: unsplash.com

©Agarianna/Adobe Stock

©Denys Yelmanov/Adobe Stock

5. Zarządzanie zasobami wodnymi

5.1. Projekt Gov4Water – Inteligentne, wydajne i adaptacyjne zarządzanie zasobami wodnymi

W projekcie **Gov4Water** powstają rozwiązania umożliwiające gromadzenie danych do potrzeb podejmowania decyzji z zakresu inwestycji lub rozwiązań organizacyjnych w obszarze gospodarki wodnej (np. monitoring wód w czasie rzeczywistym, rolnictwo precyzyjne). Partnerzy identyfikują [dobre praktyki](#) (m.in. lokalne partnerstwa wodne i zarządzanie wodami opadowymi w Łódzkiem), uczestniczą w międzynarodowych seminariach i warsztatach oraz współpracują z interesariuszami ze swoich regionów. Województwo Łódzkie planuje wykorzystać wnioski ze współpracy w programie regionalnym i dokumentach strategicznych.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, sektora rolniczego oraz małych i średnich przedsiębiorstw, operatorzy oczyszczalni.

Program: Interreg Europa 2021–2027

Projekt: **Gov4Water**

Partner wiodący: **Regionalna Agencja ds. Odpadów i Wody w Umbrii** (IT)

Partnerzy z: Węgier, Hiszpanii, Francji, Estonii, Belgii, Polski – **Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego**

[Więcej informacji o projekcie](#)

5.2. Projekt AQUARES – Doskonalenie polityk w zakresie ponownego wykorzystania wody dla oszczędzania zasobów w europejskich regionach

Partnerzy projektu **AQUARES** opracowali rozwiązania umożliwiające przeciwdziałanie deficytom wody. Analizowano m.in. kwestie dotyczące ochrony zbiorników wodnych oraz sprzecznych interesów w sektorze ponownego wykorzystania wody. Partnerzy identyfikowali dobre praktyki, uczestniczyli w wizytach studialnych ([podsumowanie wizyty w Łódzkiem](#)) oraz współpracowali z interesariuszami ze swoich regionów. Województwo Łódzkie opracowało [regionalny plan działania](#) i wykorzystało wnioski ze współpracy w programie regionalnym na lata 2021–2027.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej, sektora rolniczego oraz małych i średnich przedsiębiorstw, operatorzy oczyszczalni.

Program: Interreg Europa 2014–2020

Projekt: **AQUARES**

Partner wiodący: **Wspólnota autonomiczna Murcji** (ES)

Partnerzy z: Hiszpanii, Niemiec, Czech, Grecji, Malty, Łotwy, Słowenii, Włoch, Polski – **Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego**

[Więcej informacji o projekcie](#)

5.3. Projekt FramWat – Zasady poprawy bilansu wodnego i zmniejszenia odpływu biogenów poprzez stosowanie działań z zakresu małej retencji

Projekt **FramWat** dostarczył narzędzia wspomagające planowanie działań z zakresu małej i naturalnej retencji, w tym w zlewni w celu zmniejszania zagrożenia powodziowego lub suszy. Na stronie polskiego partnera – Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, jest dostępny [system wspomagania decyzji](#) oraz [aplikacja](#) do analizy potrzeb i możliwości retencji wody (w języku angielskim). Na stronie projektu jest dostępne m.in. [narzędzie statystyczne](#) do oceny planowanych efektów wraz z [opisem](#) (w języku angielskim).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej oraz uczelni i instytutów.

Program: Interreg Europa 2014–2020

Projekt: **FramWat**

Partner wiodący: **Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego** (PL)

Partnerzy z: Austrii, Chorwacji, Węgier, Słowacji, Słowenii

[Więcej informacji o projekcie](#)

5.4. Projekt MAURICE – Zarządzanie miejskimi zasobami wody w Europie Środkowej w obliczu zmian klimatu

Partnerzy projektu **MAURICE** przygotowują rozwiązania adaptacyjne z zakresu przeciwdziałania suszom, podtopieniom i ekstremalnym zjawiskom pogodowym. Rozwiązania umożliwią zmianę podejścia w obszarze gospodarowania wodami i planowania przestrzennego oraz przyczynią się do zwiększania odporności miast na skutki zmian klimatu.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej.

Program: Interreg Europa Środkowa 2021–2027

Projekt: **MAURICE**

Partner wiodący: **Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy** (PL)

Partnerzy z: Czech, Niemiec, Włoch, Słowenii, Chorwacji, Polski – **Urząd Miejski w Jaworznie**

[Więcej informacji o projekcie](#)

5.5. Projekt HealingPlaces – Doskonalenie zarządzania środowiskowego dla zrównoważonego wykorzystania zasobów przyrodniczych i dziedzictwa miejscowości i regionów uzdrowiskowych Europy Środkowej jako siły napędowej rozwoju lokalnego i regionalnego

Projekt **HealingPlaces** przygotował rozwiązania dla zarządzania wodami mineralnymi i termalnymi w uzdrowiskach. Na stronach polskich partnerów – Głównego Instytutu Górnictwa i Instytutu Rozwoju Terytorialnego, są dostępne: narzędzie do oceny presji środowiskowej związanej z rozwojem turystyki uzdrowiskowej [Impact Assessment Tool](#) oraz [geoportal](#) (interaktywna mapa). Na stronie projektu jest dostępny (po angielsku) m.in. [podręcznik](#) na temat łagodzenia presji środowiskowej i społeczno-gospodarczej oraz rozwiązywania konfliktów oraz [strategia](#) zrównoważonego zarządzania zasobami naturalnymi uzdrowisk.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucji ds. ochrony środowiska, przedsiębiorcy z branży wellness i SPA.

Program: Interreg Europa Środkowa 2014–2020

Projekt: **HealingPlaces**

Partner wiodący: **Główny Instytut Górnictwa – Państwowy Instytut Badawczy (PL)**

Partnerzy z: Austrii, Chorwacji, Czech, Słowenii, Węgier, Włoch, Polski – **Województwo Dolnośląskie – Instytut Rozwoju Terytorialnego**

[więcej informacji o projekcie](#)

5.6. Projekt RENEWAT – Odnawialne źródła energii w europejskich młynach wodnych

W projekcie **RENEWAT** powstają rozwiązania umożliwiające podnoszenie kwalifikacji w obszarze modernizacji młynów wodnych oraz na rzecz włączania energii z tych źródeł do miksu energii odnawialnej. Partnerzy identyfikują [dobre praktyki](#), uczestniczą w wizytach studialnych oraz współpracują z interesariuszami ze swoich regionów. W ramach projektu polski partner – Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego, współpracuje z Województwem Podkarpackim, które planuje wykorzystać wnioski ze współpracy w strategii innowacji.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej oraz właściciele młynów wodnych.

Program: Interreg Europa 2021–2027

Projekt: **RENEWAT**

Partner wiodący: **Syndykat Energetyczny Haute-Vienne (FR)**

Partnerzy z: Francji, Słowenii, Litwy, Chorwacji, Włoch, Albanii, Ukrainy, Polski – **Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.**

[Więcej informacji o projekcie](#)

5.7. Projekt INACO – Innowacyjne strategie na rzecz przyjęcia planów zarządzania ryzykiem w celu zwiększenia odporności wrażliwych obiektów dziedzictwa kulturowego i naturalnego na zagrożenia klimatyczne na obszarach dorzeczy

Partnerzy projektu **INACO** tworzą rozwiązania dla obiektów dziedzictwa kulturowego i naturalnego zlokalizowanych na obszarach dorzeczy, które odczuwają skutki zmiany klimatu. Zostanie opracowane narzędzie do mapowania ryzyka w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz otwarty kurs online dla osób zarządzających ryzykiem. Powstanie także interaktywne narzędzie do oceny wrażliwości dziedzictwa kulturowego i naturalnego.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji samorządowej i instytucji ds. ochrony dziedzictwa, zarządcy i administratorzy obiektów, specjaliści ds. zarządzania ryzykiem.

Program: Interreg Europa Środkowa 2021–2027

Projekt: **INACO**

Partner wiodący: **Instytut Nauk o Atmosferze i Klimacie – Narodowa Rada Badań Naukowych (IT)**

Partnerzy z: Austrii, Chorwacji, Czech, Niemiec, Słowacji, Węgier, Włoch, Polski – **Fundacja Ochrony Krajobrazu**

[Więcej informacji o projekcie](#)

5.8. Projekt UrbanBlueHealth – Wspólne środkowoeuropejskie działania na rzecz poprawy jakości wody w kąpieliskach miejskich

W projekcie **UrbanBlueHealth** partnerzy opracowują strategię oraz plany działania na rzecz poprawy jakości wody w miejskich kąpieliskach naturalnych. Szkolenia m.in. dla samorządów umożliwią budowanie potencjału w obszarze zarządzania wodami rekreacyjnymi oraz ograniczania niekorzystnych skutków zmian klimatu dla zdrowia ludzi wypoczywających nad wodą. Na stronie projektu jest dostępna (po angielsku) [strategia](#), która zawiera m.in. analizę wpływu ekstremalnych zjawisk pogodowych na jakość wody w miejskich kąpieliskach.

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, w tym inspekcji sanitarnych i stacji sanitarno-epidemiologicznych, zarządzający kąpieliskami, pracownicy organizacji pozarządowych, laboratoria badające wodę kąpieliskową.

Program: Interreg Europa Środkowa 2021–2027

Projekt: **UrbanBlueHealth**

Partner wiodący: **Krajowe Centrum Zdrowia Publicznego i Farmacji (HU)**

Partnerzy z: Węgier, Czech, Chorwacji, Austrii, Polski – **Instytut Medycyny Pracy**

im. prof. dr med. Jerzego Nofera

[Więcej informacji o projekcie](#)

5.9. Projekt Lakes connect – Ochrona jezior poprzez współpracę transnarodową i innowacyjne strategie

Partnerzy projektu **Lakes connect** opracowali modele współpracy, które pokazują jak tworzyć, rozwijać i utrzymywać sieci kontaktów w celu ochrony jezior. W ramach akcji pilotażowych prowadzono badania zawartości mikroplastiku m.in. na Szlaku Wielkich Jezior Mazurskich. Na stronie projektu jest dostępna [ulotka](#) i [podsumowanie pilotaży](#) po polsku oraz publikacje w języku angielskim, m.in. [model](#) współpracy władz lokalnych, [poradnik](#) i [ulotka](#) dla miast na temat prewencji zanieczyszczeń jezior oraz [program szkoleniowy](#) dla naukowców i władz lokalnych. Ponadto na stronie wodnesprawy.pl opublikowano [artykuł](#) polskich partnerów na temat mikrocząstek plastiku w wodach jezior, a Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich wykorzystała rezultaty projektu także w [Aplikacji mobilnej Kraina Wielkich Jezior](#).

Z rozwiązań mogą korzystać: pracownicy administracji rządowej i samorządowej, organizacji pozarządowych, instytucji otoczenia biznesu oraz uczelni, instytutów i placówek edukacyjnych oraz pracownicy sektora rolnictwa.

Program: Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Projekt: **Lakes connect**

Partner wiodący: **Uniwersytet Warszawski** (PL)

Partnerzy z: Litwy, Łotwy, Polski – **Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich**

[Więcej informacji o projekcie](#)

Zdjęcie:

Fundacja Ochrony Wielkich Jezior Mazurskich, badania prowadzone na jeziorach na Mazurach

Podsumowanie

Współpraca w ramach Interreg pozostaje tematem otwartym.

Komisja Europejska opublikowała w ubiegłym roku propozycję pakietu legislacyjnego na lata 2028–2034, w tym propozycję rozporządzenia dotyczącego Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiej Współpracy Terytorialnej (Interreg) i Funduszu Spójności. W projekcie rozporządzenia znalazły się zapisy na temat współpracy transgranicznej, transnarodowej i międzyregionalnej.

Informacje na temat możliwej kontynuacji dotychczasowych programów Interreg dają nadzieję na dalszą współpracę sąsiadujących regionów przygranicznych. Instytucje ze wszystkich polskich województw mogłyby także uczestniczyć w projektach programów Interreg Region Morza Bałtyckiego, Interreg Europa Środkowa i Interreg Europa.

Wybrane źródła informacji

Europejska strategia odporności gospodarki wodnej w języku polskim

[Europejska strategia odporności gospodarki wodnej](#) opublikowana
w bazie aktów prawnych Unii Europejskiej EUR-Lex.

Informacje na temat programów Interreg 2021–2027 w języku polskim

Informacje i dokumenty dotyczące programów Interreg z udziałem Polski
publikowane na [stronie Interreg](#), prowadzonej przez MFiPR.

- ✓ Subskrypcja [newslettera](#)
- ✓ Krajowe Punkty Kontaktowe w DWT MFiPR
 - program Interreg Region Morza Bałtyckiego: BSR@mfipr.gov.pl, 22 273 79 17
 - program Interreg Europa Środkowa: CE@mfipr.gov.pl, 22 273 79 17
 - program Interreg Europa: IE@mfipr.gov.pl, 22 273 81 76
- ✓ Kod QR do strony www.interreg.gov.pl

**Wybrane materiały na temat wody opracowane przez
Wspólne Sekretariaty programów transnarodowych
i międzyregionalnego (w języku angielskim)**

Program Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

- projekty na temat [czystych wód](#)
- projekty dotyczące [bezpieczeństwa morskiego](#)

Program Interreg Europa Środkowa 2021–2027

Projekty dotyczące ochrony środowiska:

- Supporting the energy transition to a climate-neutral central Europe.
- Increasing the resilience to climate change risks in central Europe.
- Taking circular economy forward in central Europe.
- Safeguarding the environment in central Europe.

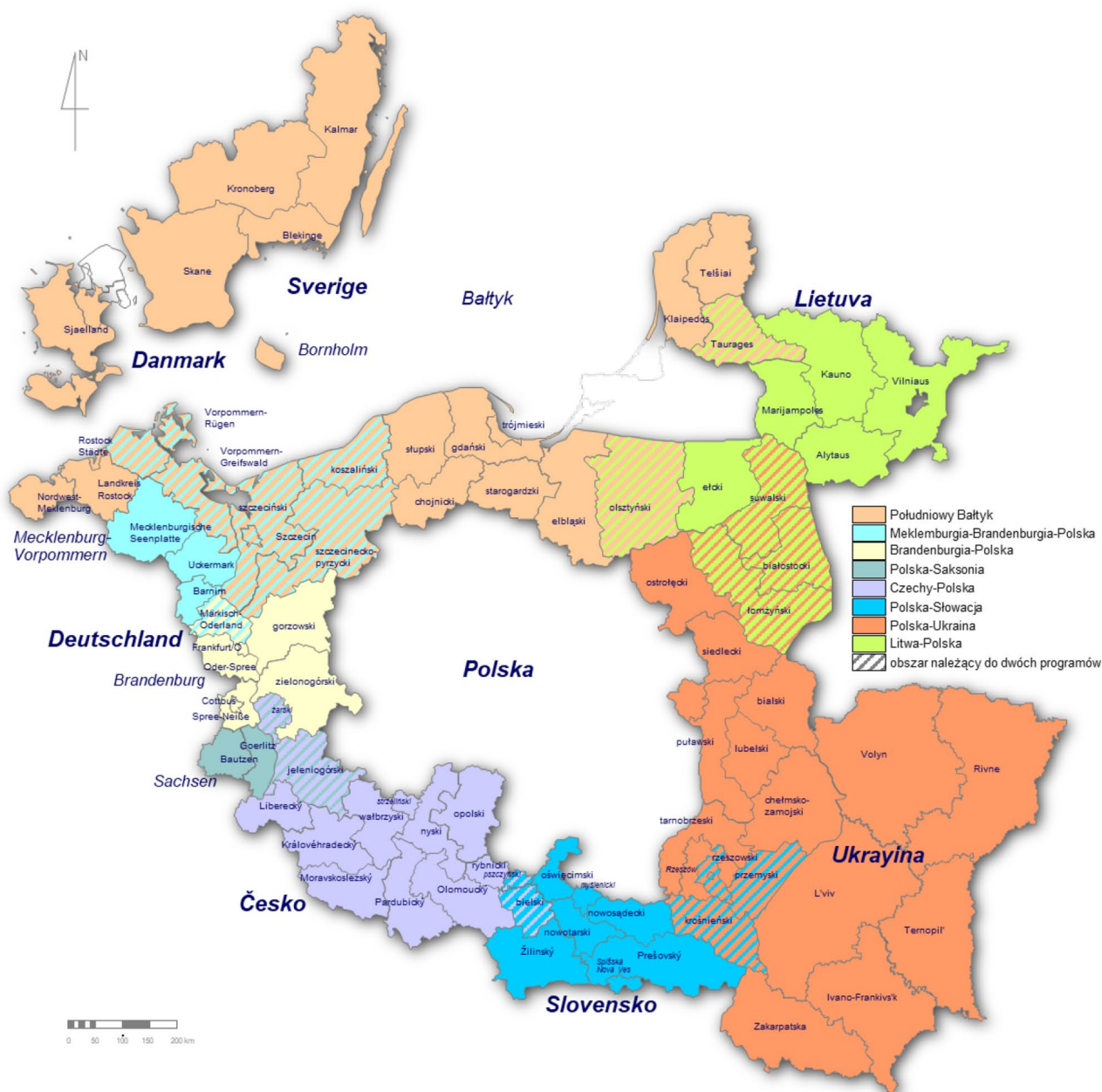
Program Interreg Europa 2021–2027

- Publikacje:
 - [Water resilience](#)
 - [Rivers and wetlands: drivers of sustainable regional development](#)
 - [Sustainable water management in the circular economy](#)
- Nagrania wideo z webinarów:
 - [Blue-green infrastructure for resilient cities I: Sustainable water management: key learnings](#)
 - [Climate adaptation: Coastal restoration](#)
 - [Climate adaptation: Wetland restoration](#)
 - [Green policy challenges in maritime regions](#)
 - [Water reuse and the European Green Deal](#)
- Dobre praktyki w zakresie [gospodarki wodnej](#)
- Podsumowanie ze wzajemnej oceny [River restoration and blue-green infrastructure in Alba Iulia](#)
- Raport z warsztatów [Building water resilience: key learnings](#)
- [Baza instytucji](#) zainteresowanych tematyką gospodarki wodnej

Zasięg geograficzny programów Interreg 2021–2027 z udziałem Polski

Mapa programów współpracy transgranicznej

Mapy programów
współpracy transnarodowej

Program Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021–2027

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

Interreg

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Program Interreg Europa Środkowa 2021–2027

Interreg
CENTRAL EUROPE

Co-funded by
the European Union

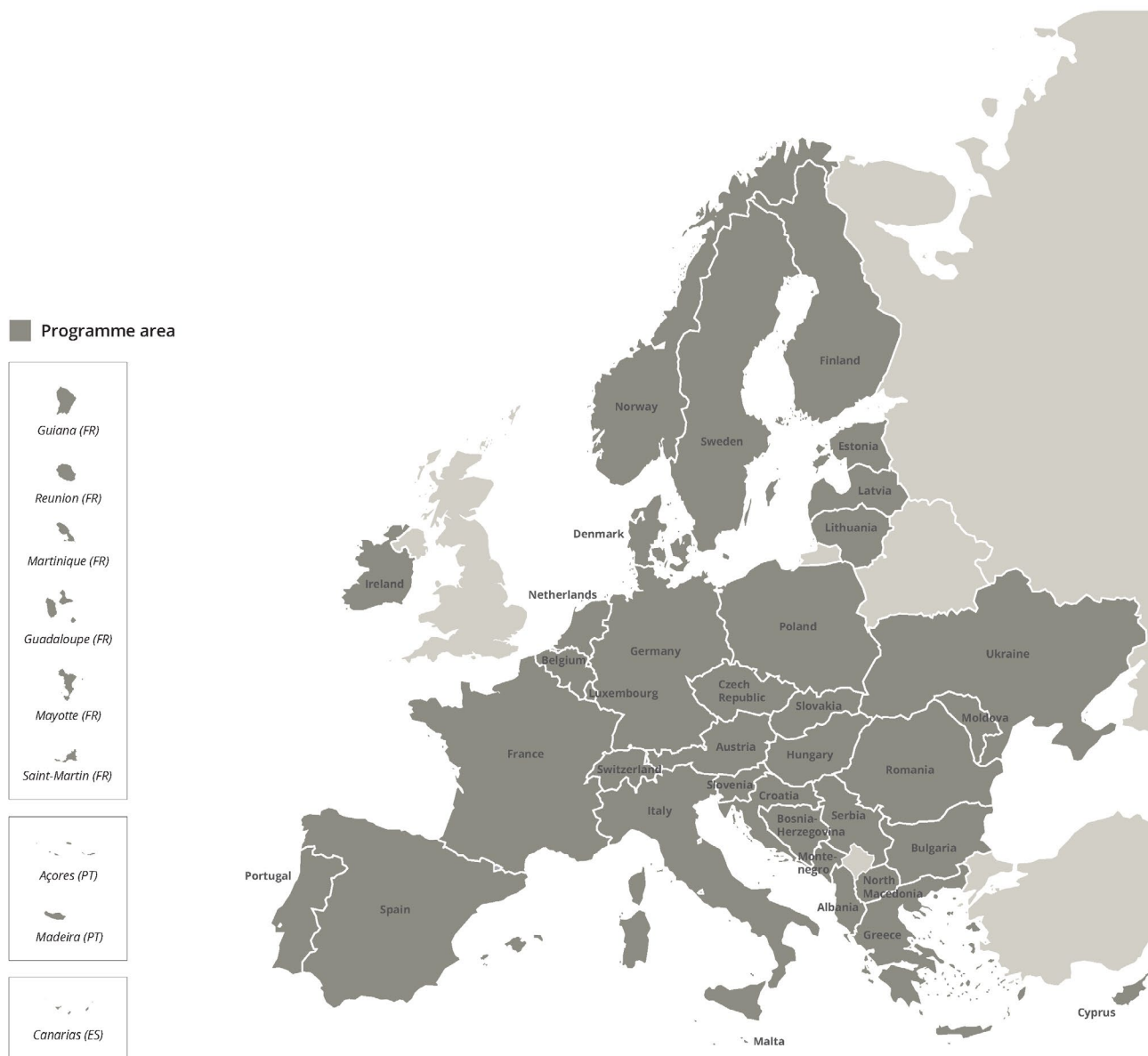

Mapa programu współpracy międzyregionalnej Interreg Europa 2021–2027

**Interreg
Europe**

Co-funded by
the European Union

The designations employed and the presentation of material on this map do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of the European Union concerning the legal status of any country, territory, city or area or of its authorities, or concerning the delimitation of its frontiers or boundaries.
Kosovo: This designation is without prejudice to positions on status, and is in line with UNSCR 1244/1999 and the ICJ Opinion on the Kosovo declaration of independence.